

Souhrnná teritoriální informace:

Uganda

Zastupitelský úřad 11. 6. 2021 11:45

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Pozitivní relace s ČR, co se týče obchodní výměny i politických vztahů

- Členem EAC a AfCFTA
- Aktivní zapojení do mírových misí OSN
- Snaha o industrializaci země a posílení zemědělské soběstačnosti
- Snaha o nastartování průmyslu a zemědělství, vymanit se z pozice země, co vyváží pouze nezpracované komodity, do pozice země vyvážející výrobky s přidanou hodnotou
- V boji proti negativním ekonomickým dopadům koronavirové pandemie přijímá vláda nezbytná opatření ke stabilizaci hospodářství
- Potenciál stát se obilnicí východní Afriky

VZÁJEMNÝ OBCHOD ČR A Ugandy

- Dlouhodobě dobré jméno ČR napomáhá exportu
- Hlavními vývozními položkami jsou zemědělské technologie, lékařské technologie, obranné a bezpečnostní prostředky
- Český vývoz do Ugandy je stabilní s výrazně pozitivní obchodní bilancí
- Je zde poptávka nejen po hotových výrobcích, ale i po přenosu know-how

Základní údaje	
Hlavní město	Kampala
Počet obyvatel	44,2 mil
Jazyk	Angličtina
Náboženství	křesťanství 84 %, islám 14 %
Státní zřízení	parlamentní demokracie
Hlava státu	Yoweri Kaguta Museveni
Hlava vlády	Yoweri Kaguta Museveni
Název měny	Ugandský šilink
Cestování	
Časový posun	GMT+3
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Martin Klepetko
Ekonomický úsek	Michal Minčev
Konzulární úsek	Adam Piňos
CzechTrade	
Czechinvest	
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	35,3
Hospodářský růst (%)	3,7
Inflace (%)	4,2
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Ugandská republika (angl. Republic of Uganda)

Systém vládnutí: prezidentská republika Prezident Yoweri Museveni (nar. 1944) je u moci od r. 1986, jeho kandidaturu v letošních volbách umožnily ústavní změny, které přes protesty opozice a obyvatel prosadila jeho strana NRM v parlamentu v r. 2017; do té doby byl věkový limit prezidentských kandidátů 75 let. Už v r. 2005 bylo odstraněno ústavní omezení počtu mandátů. Dominantní postavou opozice ve volbách se jednoznačně stal Robert Kyagulanyi Ssentamu alias Bobi Wine (nar. 1982), hudebník a opoziční poslanec, představitel mladé generace silně nespokojené s vládou (kromě autoritářského stylu a militarizace země hlavně s vysokou nezaměstnaností). Zatímco Museveni (logicky) zdůrazňuje své úspěchy, potřebu kontinuity a stability, na mladší voliče už tato rétorika dávno nezabírá. Účinkem se mívá i argumentace nespornými Musevenihovi zásluhami o Ugandu. Diktátoři Idi Amin i Milton Obote jsou pro voliče mladší 35 let, kteří nikdy nezažili jiného prezidenta než Musevenihovi, jen dávnou historií, která nemá relevanci pro řešení jejich ekonomických obtíží. Podle demografických údajů je přitom mladších 35 let 81 % (!) obyvatel Ugandy. Do budoucna lze tedy očekávat rostoucí tenze mezi vedením země a mladou generací.

Ugandská republika je unitární stát; správní členění zahrnuje 4 oblasti (regions) a 135 okresů (districts) plus hlavní město Kampalu. Země používá prezidentský systém, v němž prezident je hlavou státu a současně řídí i vládu. Prezident má široké pravomoci a je též vrchním velitelem ozbrojených sil.

Veškerou zákonodárnou moc má Ugandský parlament (Parliament of Uganda), který je jednokomorový a po volbách v r. 2021 má 529 poslanců. Celkem 353 poslanců je voleno většinovým systémem v jednomandátových volebních obvodech. Stejným systémem je obsazeno 146 mandátů vyhrazených pro ženy; dále 30 křesel je nepřímo obsazováno prostřednictvím zvláštních volebních výborů, 10 poslanců nominuje armáda, 5 mládežnické organizace, 5 organizace seniorů, 5 odborové organizace a 5 sdružení zdravotně postižených.

Prezident H. E. Museveni Kaguta Yoweri

Viceprezident H. E. Ssekandi Edward Kiwanuka

Předseda vlády Ruhakana Rugunda

Minister of Agriculture, Animal Industry and Fisheries Ssempijja Vincent Bamulangaki

Minister of Information and Communications Technology Nabakooba Judith Nalule

Minister of Defence and Veterans Affairs Mwesige Adolf

Minister of Disaster Preparedness and Refugees Onok Hillary Obaloker

Minister of East African Community Affairs Maj. Gen. (Rtd) Kahinda Otafiire

Minister of Education and Sports Museveni Janet Kataaha

Minister of Energy and Mineral Development Dr Kitutu Mary

Minister of Finance, Planning and Economic Development Kasaija Matia

Minister of Foreign Affairs Kutesa Sam Kahamba

Minister of Gender, Labour and Social Development Tumwebaze Frank Minister of Health Dr Aceng Jane Ruth

Minister of Internal Affairs Gen. Odongo Jeje Abubakhar

Minister of Justice and Constitutional Affairs Prof. Kamuntu Ephraim

Minister of Lands, Housing and Urban Development Kamyá Beti

Minister of Local Government Magyezi Raphael

Minister of Public Service Muruli Mukasa Wilson

Minister of Trade, Industry and Cooperatives Kyambadde Amelia Anne

Minister of Water and Environment Cheptoris Sam

Minister of Works and Transport Gen. Katumba Wamala Edward

Minister of Science, Technology and Innovation Dr Tumwesigye Elioda

Minister of Tourism, Wildlife and Antiquities Col. (Rtd) Butime Tom

1.2 Zahraniční politika země

Uganda je od r. 1962 členem OSN, zakládajícím členem Organizace africké jednoty (dnes Africká unie) a členem mnoha dalších organizací a regionálních sdružení jako jsou G-77, skupina zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří (ACT), Commonwealth, Organizace islámské konference (OIC), Mezivládní úřad pro rozvoj (IGAD) a Východoafrické společenství (EAC). Určujícím faktorem při formulaci zahraniční politiky země vždy byla a nadále zůstává vnitrozemská geografická poloha, které dominuje klíčová a pro zemi životně důležitá problematika tranzitních koridorů. Základem jsou proto vztahy se sousedy, zejména pak s Keňou a Tanzánií, se kterými Ugandu váže společná koloniální minulost i současné společné členství v EAC. Složitě jsou naopak vztahy s dřívějším spojencem Rwandou (taktéž ovšem členem EAC).

Ugandu charakterizuje její silný zájem o africkou politiku a panafricanismus. Často by Uganda ráda hrála větší roli, než na kterou má potenciál. Uganda se za 35 let vlády prezidenta Yoweri Museveniho stala z nestabilní země vyznačující se převraty, utlačovatelskými režimy, podporou terorismu a občanskými válkami zemí stabilní a v důležitých otázkách (např. boj proti terorismu, vztah k uprchlíkům) s mezinárodním společenstvím příkladně spolupracující. Vzhledem k výraznému demokratickému deficitu však vztahy se západními zeměmi, které jsou zároveň největšími donory ugandské vlády, procházejí vážnou krizí.

Ve východoafrickém regionu má UG výrazně stabilizační roli, mj. aktivním přístupem k řešení konfliktů v Jižním Súdánu a Somálsku. Prezident Museveni je v regionu velmi respektovanou osobností a má velký vliv; např. se mu podařilo v r. 2019 uspořádat trojstranný summit k řešení konfliktu v Jižním Súdánu, který měl na postupnou stabilizaci země klíčový vliv. Museveni byl také dlouholetým prostředníkem mezi stranami sporu v Burundi. Uganda má dlouhodobě velmi chladné vztahy se sousední Rwandou; země se vzájemně obviňují z podvratné činnosti a podpory povstaleckých skupin. Už dva roky je uzavřen hraniční přechod Gatuna na hlavní spojnici mezi Kampalou a Kigali, což zásadním způsobem komplikuje jak obchod mezi zeměmi, tak hospodářství přhraničních oblastí.

Potíže tohoto druhu do značné míry paralyzují celé EAC. Uganda je největším přispěvatelem personálu do mise Africké unie v Somálsku (AMISOM); kontinent má více než 5000 vojáků. Uganda je ochotna podílet se na řešení vleklých konfliktů ve východní DR Kongo, odmítá však účastnit se mnohonárodních sil (typu AMISOM) proti nejružnějším ozbrojeným frakcím, dává přednost bilaterální podpoře konžské armády. DRC představuje pro Ugandu nejen bezpečnostní, ale i zdravotní riziko (přenos eboly). USA jsou tradiční a důležitý spojenec ugandské vlády (boj proti terorismu) a patří k největším donorům (roční výše rozvojové a humanitární pomoci dosahuje téměř 2 mld. USD). Mají velmi důležitou roli v mnoha rozmanitých oblastech včetně profesionalizace armády, léčby 1 mil. HIV pozitivních Ugandů, zvýšení produktivity zemědělství a kvality školství a zlepšení výběru daní.

Vztahy s USA (podobně jako vztahy Ugandy s dalšími západními zeměmi) však procházejí obtížným obdobím, a to kvůli vážnému demokratickému deficitu v zemi, aktuálně především kvůli násilnému průběhu volební kampaně v r. 2020 a samotných voleb v lednu r. 2021. Velká Británie zaujala k vývoji v zemi stanovisko také kritické, ale zřetelně mírnější formulované. Vztahy s UK (jakožto bývalou koloniální mocností) mají pro Ugandu zvláštní význam. Z hlediska reakce na kontroverzní volby (tj. uznání legitimacy režimu) jsou pro Museveniho nejméně problémové Rusko a ČLR a partneři z EAC, jakož i dalších zemí subsaharské Afriky.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: · 44,2 mil.

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: · 3,4 %

Demografické složení: · 49,5 % muži · 50,5 % ženy

Národnostní složení Obyvatelstvo tvoří z 99 % přes 20 černošských kmenů dvou základních etnických skupin: bantuské (jih země) a nilotské (sever). Mezi hlavní bantuské kmeny, které představují zhruba dvě třetiny obyvatelstva, patří Gandové, Sogové, Nyorové a Nkolové. Hlavní nilotské kmeny jsou Itesové, Acholiové, Langiové a Karamajongové. V zemi byla nepočtená, avšak ekonomicky významná asijská menšina; Aminova vláda ji v r. 1972 z převážné části vypudila.

Náboženské složení · křesťanství (84 %) · islám (14 %)

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

HDP v roce 2020 zaznamenal pokles o 1,5 %, což bylo způsobeno prudkým poklesem cestovního ruchu, poklesem domácí ekonomické aktivity v důsledku probíhající pandemie a utlumení zemědělských aktivit v oblastech severní Ugandy způsobené napadením úrody sarančaty. Postupné hospodářské oživení se tak očekává až v roce 2021, přičemž průměrný růst by měl být na hranici 3 % tj. pod ekonomickým potenciálem země. Služby budou i nadále představovat největší podíl na HDP (53%) a měly by zaznamenat růst, podporovaný postupně rostoucí regionální obchodní výměnou a expanzí telekomunikačních služeb. Oproti roku 2020 by mělo dojít k oživení zemědělství podporované růstem globálních cen hlavních vývozních komodit. Sektor však zůstává zranitelný vůči otřesům souvisejícím s vývojem počasím. Významnou hnací silou ekonomiky bude průmysl, který bude těžit z expanze zpracování zlata a z růstu stavební činnosti v důsledku rozvoje energetické infrastruktury. Aktivita v oblasti ropného průmyslu, které byly utlumeny v roce 2020, budou zaměřeny na rozvoj ropných polí a výstavbu ropovod do přístavu Tanga v Tanzanii.

Ugandská ekonomika je založena na zemědělství a káva je hlavním vývozním artiklem. Uganda má také malá ložiska mědi, zlata a dalších minerálů. Ugandský průmysl je nerozvinutý. Mezi hlavní průmyslové odvětví patří zpracování cukru, pivovarnictví, tabákový průmysl, textilní průmysl a výroba cementu a oceli. Hlavními exportními partnery Ugandy jsou: Keňa, Spojené arabské emiráty, Konžská demokratická republika, Rwanda a Itálie. Hlavní exportní komodity zahrnují kávu, ryby a rybí výrobky, čaj, bavlnu, květiny, zahradnické produkty a zlato. Hlavními dovozními partnery Ugandy jsou Čína, Indie, Spojené arabské emiráty, Keňa, Japonsko, Saúdská Arábie, Indonésie a Jižní Afrika. Hlavní importní komodity zahrnují kapitálové vybavení, vozidla, ropu, zdravotnické potřeby a obiloviny.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	7,7	5,9	-1,4	3,7	4,9
HDP/obyv. (USD/PPP)	1 997,4	2 130,0	2 230,0	2 180,0	2 240,0
Inflace (%)	2,6	2,9	3,8	4,2	4,7
Nezaměstnanost (%)	1,8	1,7	2,4	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	3,6	4,1	4,3	4,8	5,1
Import zboží (mld. USD)	6,1	6,9	6,9	7,7	8,4
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,5	-2,8	-2,6	-3,0	-3,3
Průmyslová produkce (% změna)	7,0	5,3	1,1	5,0	6,0
Populace (mil.)	42,7	44,3	45,5	46,8	48,0
Konkurenceschopnost	117/140	115/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	6/7	6/7	6/7	6/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Tlak na výdaje bude obzvláště vysoký v roce 2021, a to z důvodu vládní velkorysosti před volbami v lednu až únor jakož i stimulačním opatřením ke zmírnění hospodářského poklesu v důsledku pandemie. HDP v roce 2020 zaznamenal pokles o 1,5 %, což bylo způsobeno prudkým poklesem cestovního ruchu, poklesem domácí ekonomické aktivity v důsledku probíhající pandemie a utlumení zemědělských aktivit v oblastech severní Ugandy způsobené napadením úrody sarančaty. Služby budou i nadále představovat největší podíl na HDP (53%) a měly by zaznamenat růst, podporovaný postupně rostoucí regionální obchodní výměnou a expanzí telekomunikačních služeb. Oproti roku 2020 by mělo dojít k oživení zemědělství podporované růstem globálních cen hlavních vývozních komodit. Sektor však zůstává zranitelný vůči otřesům souvisejícím s vývojem počasím. Významnou hnací silou ekonomiky bude průmysl, který bude těžit z expanze zpracování zlata a z růstu stavební činnosti v důsledku rozvoje energetické infrastruktury. Aktivita v oblasti ropného průmyslu, které byly utlumeny v roce 2020, budou zaměřeny na rozvoj ropných polí a výstavbu ropovodů do přístavu Tanga v Tanzanii.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-8,7
Veřejný dluh (% HDP)	47,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,0
Daně	
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

Přerušení ekonomické aktivity způsobené virem zasáhlo výběr daní v posledních měsících 2019/20 a pokračoval i ve fiskálním období 2020/21. Fiskální schodek jako podíl na HDP se zvýšil z odhadovaných 8,2% v letech 2019/20 na 10 % v letech 2020/21. Deficit je financován převážně z vnějších zdrojů (především za zvýhodněných podmínek). Tyto prostředky jsou rovněž klíčovým zdrojem financování rozvojových projektů; veřejný dluh by tak měl v letech 2021-25 dosáhnout v průměru 47,5 % HDP. Bank of Uganda (Centrální banka), v roce 2020 dvakrát snížila svou základní sazbu o kumulativních 200 bazických bodů na 7 % a po zbytek roku udržovala sazby nezměněné, protože se inflace od července pohybovala nad stanoveným cílem banky 5 %. Inflace (která nezahrnuje ceny potravin a energií) byla zvýšena především růstem nákladů na dopravu během pandemie. Šilink se dále znehodnocuje, což odráží široký strukturální deficit běžného účtu a volatilitu během předvolebního období.

2.3 Bankovní systém

Bankovní dohled v Ugandě spadá pod Centrální banku Ugandy (BoU). BoU byla založena v roce 1966. Kromě bankovního dozoru je BoU rovněž odpovědná za podporu makroekonomické stability v zemi. 62% populace Ugandy nemá přístup k finančním službám. Počet obyvatel, kteří mají účty v bankách, je pouze 4 miliony nebo li pouze 33 % z 12 milionů lidí, kteří by účty v bankách mít mohli. Poměr úspor k HDP je tak stále nízký a dosahuje 16% HDP. Poměr objemu úvěrů k HDP je rovněž nízký a tvoří pouze 11,8% HDP.

Přesto bankovní sektor v Ugandě zaznamenal v průběhu let stabilní růst aktiv. Do konce roku 2019 vzrostla celková aktiva sektoru na 33,3 bilionů Ugx., což představuje průměrná celková aktiva na jednu regulovanou banku 1,28 bilionu Ugx. Aktiva bank tak vzrostla za posledních 16 let o 251 %. Většina bank v zemi má zahraniční vlastnictví, včetně významných mezinárodních institucí, jako jsou Stanbic, Citibank, Barclays a Standard Chartered. Zahraniční banky pak doplňují místní banky jako DFCU Bank, Crane Bank a Cerudeb. Zatímco velikost finančního sektoru rostla, výkonnost bank významně poklesla, přičemž řada finančních institucí vykazuje podkapitalizaci, nízkou kvalitu aktiv, vyšší ztrátovost banky a nižší návratnost investic. Počet nesplácených úvěrů se blíží 6 %, přičemž nesplacené úvěry se rozšířily do každého ekonomického segmentu.

2.4 Daňový systém

Uganda získává většinu svých daňových příjmů z daní z příjmu a z daně z přidané hodnoty. Dalšími daněmi jsou např. daň z nemovitostí či spotřební daň. Výběr daní však není schopen pokrýt fiskální výdaje a ugandský veřejný rozpočet je závislý na zahraniční rozvojové spolupráci.

Daň z příjmu FO rezidentů, 10 – 30 % Základ - Osoba žijící v Ugandě podléhá dani ze svého celosvětového příjmu. Zdanitelný příjem - příjem zahrnuje příjem ze zaměstnání, zisky z výkonu živnosti, podnikání nebo profese; kapitálové zisky; dividendy; zájem; a nepeněžní výhody, výhody nebo zařízení získaná výdělečnými prostředky. Daň z příjmu PO – 30 % Základ - Pro všechny společnosti - příjem plynoucí z Ugandy nebo příjem z ní odvozený (tj. příjem z Ugandy) je zdanitelný. Malé podniky jsou zdaňovány na základě jejich obrátu. Zdanitelný příjem - zdanitelný příjem je hrubý příjem dosažený během daňového roku, minus celkové přípustné odpočty. Hrubý příjem zahrnuje podnikatelské i majetkové příjmy. Daň z přidané hodnoty – 18 % Zdanitelné transakce - DPH je vybírána z prodeje zboží a poskytování služeb a na dovoz zboží a služeb bez výjimky. Sazby - standardní sazba DPH je 18%. Zboží a služby s nulovou sazbou zahrnují specifikované dovážené zboží a služby, používané zejména v zemědělství, zdravotnictví a vzdělání.

Očekávaný vývoj. Veřejné finance Ugandy jsou a zůstanou v deficitu i v příštích dvou letech. Vláda bude v roce 2021 udržovat vysokou

úroveň sociálních výdajů v boji proti přetrvávajícím účinkům epidemie. Z tohoto důvodu nelze očekávat snížení daňových sazeb.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

V současné době se vztahy EU se Ugandou zaměřují hlavně na rozvojovou spolupráci v oblastech rozvoje venkova, energetiky a správy věcí veřejných a pravidelný politický dialog o otázkách vnitřních věcí, lidských práv a regionální spolupráce. V daleko menší míře je pozornost věnována otázkám obchodu a investic o čemž svědčí i skutečnost, že Dohody o hospodářském partnerství (EPA) vyjednaná mezi EU Východoafrickým společenstvím (EAC: Burundi, Keňa, Rwanda, Tanzanie a Uganda) již v roce 2014 nebyla stále ratifikována. Přesto je EU hlavním dovozním partnerem Ugandy, a to zejména u průmyslových výrobků, zařízení pro zpracování dat, lékařské techniky atd.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	470,2	473,7	632,4	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	458,7	417,9	443,6	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-11,5	-55,7	-188,8	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

ČR poskytuje Ugandě preferenční přístup na trh. Preference jsou nerekiproční a mají formu osvobození od cla. Ugandský vývoz do ČR tvoří hlavně zemědělské komodity. Preference pomáhá Ugandě, zejména v oblastech zemědělských produktů, jako je čaj, káva. Přesto je obchodní bilance Ugandy s ČR ve prospěch ČR, a to díky exportu českého obranného průmyslu.

Obchodní výměna s ČR (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	0,3	0,3	0,7	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,3	-0,3	-0,6	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Jednání o Dohodě o hospodářském partnerství (EPA) s Východoafrickým společenstvím (EAC: Burundi, Keňa, Rwanda, Tanzanie a Uganda) byla dokončena v říjnu 2014. Dohoda EPA obsahuje ustanovení o obchodu, celních, hygienických a fytosanitárních opatřeních, udržitelném rozvoji zemědělství a rybolovu. Dohoda by měla zvýšit podíl EU na celkovém dovozu EAC z 10,6% na 12,6%. EPA EAC-EU poskytuje okamžitý bezcelní a bezkvótový přístup na trh EU pro veškerý vývoz EAC a částečné a postupné otevírání trhu EAC dovozům z EU. ochranná opatření umožňující každé straně znovu zavést cla, pokud hrozí, že dovoz z druhé strany naruší její ekonomiku. EPA obsahuje podrobná ustanovení o udržitelném zemědělství a zajišťování potravin a o udržitelném využívání zdrojů v oblasti rybolovu. Zahrnuta je kapitola o hospodářské a rozvojové spolupráci. Strany se zavazují uzavřít jednání o životním prostředí a udržitelném rozvoji, službách, investicích a rozvoji soukromého sektoru do pěti let od vstupu dohody v platnost. Několik článků se týká institucionálního uspořádání a mechanismu urovnávání sporů. Dohoda EPA spadá pod dohodu z Cotonou: Porušení jednoho z jejích „základních prvků“ zahrnujících lidská práva, demokratické zásady a právní stát by mohlo mít za následek pozastavení obchodní preference dohody EPA pro dotýčnou zemi. Podpis dohody EPA byl pozastaven kvůli diskusím v rámci EAC.

Smlouvy s ČR

Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Ugandskou republikou o potvrzení platnosti Smlouvy mezi republikou Československou a královstvím Velké Británie a Irska o vzájemném vydávání zločinců (6.12.1965) Bártrová dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky /zastoupenou Federálním ministerstvem zahraničního obchodu/ a vládou Ugandské republiky (1.9.1988)

Přestože nemá ČR uzavřenu s Keňou ani dohodu o dvojím zdanění ani dohodu o ochraně investic, nebrání tato skutečnost rozvoji obchodních vztahů, o čemž svědčí rostoucí vývoz ČR do Ugandy i kladné saldo obchodní bilance.

3.3 Rozvojová spolupráce

Uganda je příjemcem rozvojové pomoci a je na ní i přes snahu vlády stále silně závislá. Česká republika poskytuje příležitostně financování v rámci programu malých lokálních projektů. Malé lokální projekty (dále jen „MLP“) jsou nástrojem dvoustranné rozvojové spolupráce ČR v gesci MZV ČR. Cílem MLP je podpořit rozvojové aktivity menšího rozsahu lokálních subjektů daných zemí. Aktivitami menšího rozsahu se rozumí např. dodávky vybavení či materiálu nebo technologie (i českého původu), školení, podpora rozvojových aktivit místních institucí a organizací, spoluúčast na dílčí části většího, např. mezinárodního projektu. MLP jsou prováděny místními realizátory přímo v rozvojové zemi. Námět na projekt zahraniční rozvojové spolupráce musí být vypracován do aktuální verze identifikačního formuláře, který žadatelé obdrží po kontaktování příslušného Velvyslanectví ČR. Řádně vyplněný formulář je nutné návazně expedovat zpět na velvyslanectví. Všechny náměty jsou posuzovány ve spolupráci s MZV ČR. Více informací o možnostech zapojení do malých lokálních projektů lze získat na: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/dvoustranna_zrs_cr/sektory_projekty/male_lokalni_projekty/index.h

3.4 Perspektivní obory (MOP)

► Perspektivní obor 1

Energetický průmysl Uganda je bohatě obdařena energetickými zdroji. Patří mezi ně vodní energie, biomasa, solární a geotermální energie a fosilní paliva. Potenciál energetických zdrojů v zemi tak zahrnuje odhadovanou kapacitu 2 000 MW vodní energie, 450 MW geotermální energie, 1 650 MW kogenerace z biomasy a 5,1 kWh/m² sluneční energie. Uganda však zároveň patří mezi země s nejnižší spotřebou energie na hlavu (pouze 55 % populace v městských aglomeracích a 10 % venkovského obyvatelstva má přístup k el. energii. Celonárodně tak má pouze 19 % obyvatelstva přístup k el. energii). Problém je jak na straně nedostatečné výrobní kapacity, tak na straně rozvodných sítí. Existující rozvodnou síť o rozsahu 2 260 km je nutné zdvojnásobit. K dosažení změny tak vláda otevřela sektor energetiky pro soukromé investory. Rozvoj energetického sektoru tak nabízí kromě dodávek zařízení i investiční příležitosti pro české firmy. V oblasti energetiky je realizováno několik hydroenergetických projektů, které po svém dokončení zdvojnásobí instalovanou kapacitu energetické sítě (680 MW v roce 2013, z toho 2/3 generovány vodními elektrárnami); tento stav poskytuje příležitost pro subdodávky. Plánované projekty zahrnují navýšení kapacity velkých vodních elektráren o 780 MW a malých vodních elektráren o 125 MW. Rovněž se plánuje první etapa rozšíření distribuční sítě o 600 km. Vzhledem k nedostatečnému pokrytí distribuční soustavou existují příležitosti v oblasti off grid řešení, a to zejména v oblasti malých vodních elektráren.

► Perspektivní obor 2

Obranný průmysl Potenciál pro dodávky obranného průmyslu vyplývá z působení ugandských jednotek v Jižním Súdánu (za předpokladu neexistence embarga). Díky zapojení do misí OSN tak nejsou ozbrojené složky závislé pouze na příjmech z ugandského státního rozpočtu. Priorita rozpočtu obrany vyplývá rovněž z regionální geopolitické situace (např. v nedávné době napjaté vztahy s Rwandou, kdy obě země ujišťují, že budou na případné vojenské provokace odpovídat silou). Z tohoto důvodu představují potenciální dodávky pro ugandské ozbrojené složky příležitost pro dodavatele z oblasti obranného průmyslu. Potenciál lze spatřovat v oblasti výcviku pilotů a oprav a dodávek letecké

techniky, stejně jako v oblasti radarových a sledovacích systémů.

► Perspektivní obor 3

Zdravotnický a farmaceutický průmysl Ministerstvo zdravotnictví vypracovalo dlouhodobý plán rozvoje zdravotnického sektoru (National Health Policy 2011–2020). Plán předpokládá zdvojnásobení dodávek farmaceutik a zdravotnického zařízení (mimo jiné i vybudování rychlé záchranné služby či Národního onkologického centra). V rámci plánu má vláda vynakládat 8,5 % svého ročního rozpočtu na rozvoj zdravotnictví. Celkový rozpočet na zdravotnictví však dosahuje díky zahraniční pomoci částku 5 mld. USD s tím, že 70 % částky tvoří zahraniční finanční prostředky. V oblasti zdravotní péče jsou v Ugandě aktivní i soukromí poskytovatelé. Největší poskytovatel soukromé zdravotní péče v rámci východoafrického regionu společnost Aga Khan plánuje v nadcházejících dvou letech dokončení výstavby nové soukromé nemocnice. Vzhledem k tomu, že se zdravotnická zařízení do země dováží, představují vládní i nevládní investiční plány příležitosti pro české exportéry. Nabídka dodávek zdravotního zařízení pro soukromý sektor by měla obsahovat i nabídku financování vzhledem k tomu, že dle aktuálních průzkumů 70 % soukromých zřízení financuje nákupy z vlastních zdrojů. Odhadovaná velikost požadavků soukromých zařízení na dodávky a financování zdravotní vybavení dosahuje hodnoty 400 mil USD.

► Perspektivní obor 4

Zemědělský a potravinářský průmysl Zemědělství je základním sektorem ekonomiky, zaměstnává 80 % pracovní síly, avšak na HDP se podílí pouze jednou čtvrtinou. Používané metody jsou překážkou růstu produktivity práce v sektoru. Přitom má ugandské zemědělství podle zpracovaných studií potenciál uživit 200 mil. populaci (ugandské zemědělství má v rámci Afriky největší růstový potenciál, což dokumentuje i skutečnost, že se v současnosti zemědělsky využívá pouze 35 % vhodných zemědělských výměř). Vláda proto navýšila od roku 2018 výdaje na podporu zemědělství o 60 % s tím, že finanční podpora rozvoje zemědělství zůstává vládní prioritou i v příštích letech. Rozvoj zemědělství tak představuje exportní příležitost. Kromě toho Národní plán rozvoje stanovil nárůst exportu ze 1,3 miliardy USD v roce 2014 na 4 miliardy USD do roku 2022. Tohoto nárůstu má být dosaženo navýšením podílu zpracování domácí zemědělské produkce, což s sebou přinese nárůst zájmu o dovoz potravinářských technologií. Plán počítá rovněž s navýšením produkce u zemědělských komodit oproti 2014 do roku 2020: fazole zvýšení produkce z 1 mil. tun na 10 mil. tun, kukuřice ze 3 mil. tun na 10 mil. tun, brambory z 61 tisíc tun na 112 tisíc tun a mléko z 1,55 mld. litrů na 3,55 mld. litrů. Na zvýšení produkce se má vynaložit 600 mil USD. Násobné zvýšení zemědělské produkce se rovněž neobejde bez moderní zemědělské mechanizace, která se však do Ugandy dováží. Rozvojové plány tak nabízejí příležitosti i pro české dodavatele zemědělské techniky.

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

V obchodním styku je možno se v Ugandě setkat s představiteli různých komunit, které mají specifické znaky při obchodních jednáních. Tyto vyplývají z rozdílných kulturních tradic i mentality partnerů. Většina obchodních partnerů se často přizpůsobuje ve svém jednání a vystupování chování bývalé koloniální země.

4.2 Oslovení

Jak oslovit obchodní partnery?

Při obchodních jednáních je dáována přednost neformálnímu přístupu. Výjimkou jsou státní instituce, kde je nutno dávat dostatečně najevo s kým a na jaké úrovni je jednáno. Ojedinele se může stát, že je jednáno s lidmi, kteří očekávají titulování. Jde o absolventy evropských, ale i amerických technických univerzit, kteří si v rozporu s anglickými zvyklostmi na vizitkách uvádějí titul "Eng.". V těchto případech se doporučuje při oslovování tento titul používat. V případě, že partnerem je např. poslanec, předchází jménu titul "Honourable". Je třeba si rovněž uvědomit, zda je Váš produkt či služba uplatnitelná na ugandském trhu. Trh je zde z 90 % čistě proimportní a většina věcí se dováží ze zahraničí. Je důležité mít na paměti, že trh je velmi citlivý na cenu. Hodně zboží se dováží z Číny a Indie. Konkurovat těmto výrobcům cenou není přirozeně možné. Ani bohatší střední třída neupřednostňuje bohužel kvalitu před cenou. Situaci ještě komplikuje zahraniční rozvojová spolupráce, v rámci které se zboží dodává formou darů. Před oslovením partnerů je proto vhodné se obrátit na ZÚ a ověřit perspektivu zboží na trhu. Je totiž možné, že začnete obchodní jednání, jejichž cílem na straně ugandského partnera bude jen udělat si výlet do Evropy.

4.3 Obchodní schůzka

Jak sjednat obchodní schůzku a jak probíhá (lokace a čas schůzky /kancelář, restaurace; oběd, večeře/, vizitky, dárky atd.)? Na jednání s ugandskými partnery je nutno se připravit stejně svědomitě a přistupovat k nim stejně jako k jednání s partnery v západní Evropě. Prezentace proto musí být jasná, srozumitelná a přesvědčivá. Ugandané neradi čtou mezi řádky, proto je třeba hovořit konkrétně a přímo k věci. Je rovněž potřeba si být vědom toho, že to, „dohodnuté“ ustanovení je ze strany ugandských partnerů vnímáno jako „předběžné dohodnutí“. Na druhou stranu od evropských partnerů je očekáváno přesné plnění ujednání. Tato „asymetrie“ do velké míry znesnadňuje realizaci kontraktů v Ugandě. Rovněž vnímání času v Ugandě je značně originální. Zejména jednání na úřadech a ministerstvech se odehrávají zcela chaoticky a není tak možné plánovat časový harmonogram. Potvrzení schůzky na ministerstvu se dozvíte obvykle pár hodin dopředu, ale určitě ne třeba s týdnem předstihem. Ani potvrzení schůzky neznamená, že se schůzka skutečně uskuteční a nebude přesunuta o několik dní. V případě služební cesty je nutné počítat s dostatečnou časovou rezervou, obrnit se trpělivostí a být flexibilní. Používání vizitek je běžné, Ugandané používají rádi kvalitní papír i velice barevný tisk. Evropan nesmí být zaskočen tím, že emailová adresa třeba i náměstka ministra je na serveru Yahoo nebo Googlu. Je to dáno nespolehlivostí IT sítě státní správy, ale i soukromých firem. Ugandané mají velmi rádi ceremonie a obřadnosti, na oficiálních jednáních je ugandská strana zastoupena početným sborem. Dárek je velice vhodný a může napomoci lepší komunikaci. Jednání (minimálně ta úvodní) jsou vedena v kancelářských prostorech.

Co českého obchodníka při jednání nejvíce překvapí? Nepodléhejte prvním dojmům, zejména ne těm založeným na zažitých klišé a mediálních obrazech „chudé Afriky“. Jedním z charakteristických prvků subsaharské oblasti je značná propast mezi společenskými vrstvami. Řada Ugandánů, kteří zastávají vyšší posty ve státní správě či ve vedení soukromých subjektů, pochází ze společensky úspěšně etablovaných, často

vlivných a finančně dobře zajištěných rodin. Proto bývají absolventy či mají akademické tituly z jedné či více prestižních světových univerzit. Afričané si obecně cení dosažení vysokého společenského statusu, což ti úspěšní často demonstrují nápadným důrazem na okázalost a materiální sebe prezentaci. Je dobré partnera oslovovat titulem např. pane doktore, pane řediteli.

Jací jsou ugandští obchodníci? Ugandští partneři bývají obvykle na jednání připraveni, především mají dobrou znalost o cenách konkurence. Představu o českých výrobcích však příliš jasnou nemají. Proto je žádoucí vyzdvihnout kvalitu vlastního zboží a od samého počátku eliminovat jakékoliv srovnávání s čínským ekvivalentem poukázáním na skutečnost, že čínské zboží se nedá v žádných parametrech s evropským zbožím srovnávat. Ugandané dobře vědí, že Čína do Afriky vyváží zboží podřadné kvality a proto není od věci na tuto skutečnost poukázat. Při vzájemných rozhovorech je třeba být vnímavý, otevřený, být připraven na neobvyklá řešení, nepovyšovat se ani neponižovat, pružně držet svůj standard.

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti? Při jednání s Ugandany neexistují zásadní kulturní odlišnosti od evropských zvyklostí. Ženy jsou respektovány jako obchodní partneři, je zde řada ministryň a podnikatelek. Na druhé straně se velmi dbá na ceremonie. V afrických partnerech je hluboce zakořeněna úcta ke stáří a cit k hierarchii. Proto může být dobré, aby byl součástí obchodní delegace i služebně starší kolega.

Jak nakládají ugandští obchodníci s časem v rámci obchodního jednání? Na schůzku je třeba dorazit přesně, ale nečekat automaticky totéž od africké strany. Je nutno být flexibilní, počítat s případnými prostopji a zdržením při plánování. V případě zdržení protistrany je nejlépe věc přejít a soustředit se na obsah jednání. V Africe panuje konsensuální způsob vyjednávání. To znamená, že protistrany mluví a mluví, až se vzájemně domluví či umluví. Proto je třeba mít v záloze časový prostor na více schůzek. Při jednáních v Evropě je dochvilnost Ugandů „nepatrně“ lepší. Ugandský partner má obecně na vše dostatek času, od evropských partnerů je však vyžadována okamžitá reakce na všechny požadavky. I zde platí zvláštní „asymetrie“ vztahů.

Jak nakládají obchodníci s emocemi v rámci obchodního jednání? Ugandané jsou v průměru o něco lépe vybaveni emoční inteligencí a empatií, než bývá běžné u Evropanů: svého partnera často „přečtou“ dříve než on je a zjištěných slabin neváhají využít. S emocemi přitom aktivně pracují. Je to dáno tím, že velká část movitých Ugandů buď v Evropě přímo studovalo, nebo má v Evropě při nejmenším řadu příbuzných. Znalost Evropanů je tak na jejich straně vyšší, než je tomu obráceně.

Existují nějaké teritoriální rozdíly v obchodních jednáních uvnitř země? Z pohledu teritoriálního žádná lokální specifika směrem k jednání s evropskými partnery neexistují.

Je vhodné resp. obvyklé nabízet při obchodních jednáních alkohol? V úvodních fázích jednání se alkohol nepodává. Konzumace alkoholu je vhodná až při pracovní večeři či při pracovním obědě.

Jak se obléci na pracovní jednání? Důležitý je první dojem a zevnější úprava. Zámožní Ugandané chodí velmi dobře upraveni, pro ně je vnější zjev vizitkou a podle toho budou posuzovat i vás. Zde platí, že šaty dělají člověka. Na obchodní schůzku se oblečte formálně, nejlépe oblek (vzhledem ke klimatu nemusí být nezbytně tmavý), kravata je nutná pouze při jednáních na vyšší úrovni v rámci státní správy. Bylo by škoda zanechat špatný dojem i přes třeba výbornou obchodní nabídku. Oblečení a vizáž určitě nepodceňovat.

Jak by měl vypadat ideální jednací tým (počet členů, věkové a genderové složení týmu, šéf týmu)? Je zde kladen důraz na postavení a senioritu. Čím výše v hierarchii postavený obchodní partner, tím lépe. Lépe nadhodnotit svoji pozici ve firmě než podcenit. V afrických partnerech je hluboce zakořeněna úcta ke stáří a cit k hierarchii. Proto může být dobré, aby byl součástí obchodní delegace i služebně starší kolega. Je obvyklé obchodního partnera pozvat domů, resp. být pozván domů? Pokud ano, co je při takové návštěvě obvyklé, co čekat? V Ugandě nebývá zvykem zvát svého zahraničního obchodního partnera domů. Ve výjimečných případech po navázání dlouhodobého obchodního vztahu však k takovému pozvání může dojít. V takovém případě je zvykem přinést partnerovi malý dárek (značkové víno, drahý alkohol, květinu obchodní partnerce nebo manželce obchodního partnera).

4.4 Komunikace

Je důležité vzít si s sebou tlumočníka? Schopnost dohovorit se anglicky je výborná (angličtina je jedním z oficiálních jazyků), hovoří jí většina populace. Je potřeba si zvyknout na místní dialekt.

Jak je to s jazykovou vybaveností? Obyvatelstvo ovládá angličtinu a svahilštinu. Existují nějaká komunikační tabu? Zachování tváře je pro Ugandany nesmírně důležité. Při jednáních je proto potřeba dávat pozor, aby se ugandský protějšek nedostal do trapné situace a dbát na určitou taktnost, citlivost a zdrženlivost. Obecně platí, že je vhodné se vyhnout etnickým a národnostním tématům.

Jak nejlépe komunikovat (osobně, e-mail, telefon atd.)? Určitě osobní jednání. Obchod se zde neuzavírá po emailu či telefonu, pokud se partneři dlouhodobě neznají. Je nutné nejdříve vybudovat osobní důvěru. Na druhou stranu je třeba věnovat pozornost tomu, jak se svět změnil v době po Covidu. Covid ukázal i Ugandům, že řadu věcí je možné efektivněji řešit elektronickou komunikací.

4.5 Doporučení

Co byste doporučili podnikatelům, kteří se do Ugandy chystají?

Základní zásady při jednání s ugandskými partnery, jejichž respektování napomůže prosazení obchodního záměru:

- Kontaktovat ZÚ Nairobi, které vám může poskytnout aktuální informace, poradit s obchodním případem, ověřit reálnost obchodní nabídky, poskytnout asistenci
- Navázat s partnerem osobní vztah (zjistit jeho záliby, pozvat jej do ČR, zde se mu řádně věnovat). Je ovšem potřeba zvážit, zda existuje na straně partnera skutečný zájem. Není neobvyklé, že spíše než o obchod má „potencionální partner“ zájem o návštěvu Evropy. Na druhou stranu věrohodného partnera návštěva ČR přesvědčí o vyspělosti ČR a tedy i výrobků z ČR pocházejících.
- Vždy se usmívat, být zdvořilý a příjemný.
- Nestěžovat si kvůli maličkostem.
- Kritiku udělat nepřímo a vyhnout se konfrontaci.
- Nikdy nedávat najevo rozčilení – hrozí ztráta respektu partnera.
- Nesnažit se očividně o získání výhody před partnerem – je třeba být kooperativní a spolupracovat. Jedna vyhraná bitva může někdy prohrát válku.
- Nespěchat. Pozvolné jednání od obecných věcí ke konkrétním pomůže partnerovi lépe se vyznat v návrzích. Jednání však nesmí být ani rozvláčná a musí mít předem stanovený cíl.
- Počítat s průtahy – zakalkulovat je do programu i do ceny.
- Dobře připravit projekt a být v argumentaci konkrétní.
- Vždy počítat s tím, že bude vyžadována sleva. S tím je nutno počítat v prvotním návrhu ceny. Sleva však nemůže být přemrštěná. Cenový faktor je na místním trhu rozhodující a je často fatální pro dodavatele kvalitního (a tedy dražšího) zboží.

4.6 Státní svátky

1. leden New Year's Day

26. leden NRM Liberation Day

1. květen Labour Day

3. červen Uganda Martyrs' Day

9. červen National Heroes Day

9. říjen Independence Day

25. prosinec Christmas Day

26. prosinec Boxing Day

Pohyblivé svátky

Good Friday ,

Easter Monday ,

Eid al-Fitr (konec ramadanu)

Eid al-Adha

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Základní nařízení upravující podmínky pro dovoz a vývoz v Ugandě je regionální zákon přijatý Východoafrickým zákonodárným shromážděním, the East African Community Customs Management Act, 2004 (EACCMA) tj. Celní sazebník Východoafrické společnosti z roku 2004. Uganda navíc uzákonila Zákon o spotřebních daních z roku 2014, který má rovněž dopad na dovozu zboží.

Uganda Revenue Authority (URA) má mandát vybírat daně, včetně celních poplatků a dohlížet a implementovat daňové zákony v Ugandě. Ugandský průměrný tarif MFN činí 13 %. Zemědělské produkty čelí větším překážkám (20 %) ve srovnání s nezemědělskými produkty (12 %). Jako člen EAC se Uganda rovněž účastnila jednání o komplexní regionální dohodě o hospodářském partnerství s EU.

Uganda National Bureau Of Standards je odpovědné za normy a řízení kvality a za zajištění jejich uplatňování. Technické předpisy jsou vyvíjeny několika ministerstvy. Podle WTO Trade Policy Review bylo 530 ugandských norem harmonizováno s normami EAC. Uganda neuplatňuje devizovou kontrolu. Místní měna je volně směnitelná. Každá platba provedená v cizí měně do nebo z Ugandy mezi rezidenty a nerezidenty nebo mezi nerezidenty musí být provedena prostřednictvím komerční banky. Každá soukromá společnost musí mít v Ugandě sídlo, na kterou lze adresovat veškerou komunikaci a oznámení a která představuje adresu pro doručování soudních oznámení.

Společnosti jsou registrovány Uganda Registration Services Bureau (URSB), dokončení registrace trvá přibližně jeden den od doby, kdy byly předloženy požadované dokumenty. Společnost se považuje za rezidenta v Ugandě, pokud: · je založena podle ugandského práva; nebo · má místo efektivního řízení v Ugandě. Pokud jde o pravidla převodních cen, transakce mezi spřízněnými společnostmi musí být uzavřeny za tržních podmínek. Následující společnosti jsou považovány za spřízněné: · jedna ze společností se přímo nebo nepřímo účastní správy, kontroly nebo má kapitálový podíl ve druhé společnosti; nebo · třetí osoba se přímo nebo nepřímo účastní řízení, kontroly nebo má kapitálový podíl kapitál jak v obou společnostech

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zahraniční společnosti, které mají v úmyslu podnikat v Ugandě, musí požádat o investiční licenci, kterou vydaná podle zákona o investičních společnostech UIA (Uganda Investment Authority). Investice směřující do:

- výroby energie,
- těžby,
- bankovníctví,
- letecké dopravy,
- výroba léčiv,

vzdělávání,

zdravotnictví,

telekomunikace

a ropného a plynárenský průmysl musí získat „sekundární licenci“ od příslušného ministerstva / agentury, které regulují dané odvětví před podáním žádosti o investiční licence.

Podniky působící v Ugandě musí být rovněž držiteli platné obchodní licence vydanou příslušným obecním licenčním úřadem (v Kampale je to KCCA). Obchodní licenci je třeba získat pro každou pobočku / obchodní subjektu. V případě zájmu české fyzické nebo právnické osoby o zřízení kanceláře, reprezentace nebo společného podniku v Ugandě lze doporučit obrátit se na státní agenturu, UIA (Uganda Investment Authority), která je schopna sdělit aktuální podmínky pro realizaci investičního záměru.

Typy entit, které jsou dostupné pro zahraniční investice:

- Výhradní vlastnictví; · partnerství;
- veřejná obchodní společnost (akciová společnost);
- společnost s ručením omezeným;
- společný podnik;
- veřejno-soukromý podnik;
- registrovaná pobočka zahraniční společnosti

Pro zahraniční investory jsou k dispozici následující zvýhodnění:

- pobídky podporující zemědělské činnosti;
- daňové prázdny poskytnuté investorům v průmyslových parcích nebo ekonomických zónách v závislosti na výši investovaného kapitálu;
- pobídky dostupné v rámci EAC, včetně programů navrácení cla

5.3 Marketing a komunikace

Požadavky na marketing jsou zpravidla domlouvány s příslušným místním zástupcem, který často žádá finanční podporu pro zavedení určitého výrobku na trh. Aspekt propagace jako takový, stejně jako jeho forma, která se neodlišuje od formy běžné ve vyspělých státech, jsou ze strany českých exportérů často podceňovány. Propagaci na místě nelze provádět bez anglických prospektů a technických popisů. U spotřebního zboží, ale i u některého zařízení je obvyklá propagace v médiích, zejména v tisku. Úroveň veletrhů se však nedá s úrovní „standardních“ mezinárodních veletrhů srovnat. Ugandské „mezinárodní“ veletrhy jsou tak mezinárodní pouze svým názvem. Z tohoto důvodu není účast na veletrzích v Ugandě doporučována. S potenciálními partnery je jednodušší se setkat na příslušném mezinárodním veletrhu na Blízkém východě, jež jsou ugandskými firmami v roli návštěvníků výstav často navštěvovány.

Z oblasti digitální propagace je vhodné mít svou FB stránku. Řada ugandských firem využívá ke své propagaci výhradně FB a ani nemá vlastní webové stránky. Realizaci propagační kampaně je nutné hlídat. Není neobvyklé, že místní partner využívá tyto prostředky zcela neúčelně a k vlastnímu obohacení.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Uganda je stejně jako celá řada rozvojových zemí aktivním členem WTO. Ochrana duševního vlastnictví je i tak však na legislativní úrovni minimální, ještě horší je její praktické uplatňování. Ohrožení jsou především dodavatelé anglosaského show-businessu, hrozbu ale limituje velmi omezená koupěschopnost obyvatelstva, pro které jsou už i čisté nosiče dat a přehrávací zařízení nedostupné. Další skupinou, ve které by se mohly omezeně objevit i české firmy, jsou výrobci softwaru. Kopírování se týká ovšem hlavně spotřebního a zábavního softwaru. Krádeže technologických softwarových aplikací jako i obcházení patentových práv, které by mohly české podniky ohrozit nejvíce, narážejí na nízkou technickou kulturu v zemi.

Následující mezinárodní dohody mají právní platnost:

- African Regional Intellectual Property Organization (Banjul Protocol)
- Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
- Paris Convention for the Protection of Industrial Property
- Nairobi Treaty · World Intellectual Property Organization
- World Trade Organization

Přestože je Uganda členem Pařížské úmluvy, není signatářem Madridského protokolu. Proto v ugandských právních předpisech neexistuje žádné ustanovení týkající se mezinárodní ujednání o ochranných známkách. Proto není vždy možné nárokovat prioritní konvence. Registr však v praxi prioritu přijímá, ačkoli účinnost a platnost prioritního nároku jsou nejasné.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky se zásadně zadávají formou tendrů. Jako první krok zejména v případě tendrů na stavební práce nebo konzultační činnosti bývá předkvalifikace a registrace zájemců, kteří, pokud jsou vyhodnoceni pro daný účel jako vhodní, jsou poté osloveni již přímo formou zaslání tendrových podmínek. Tendry jsou zveřejňovány v denním tisku. Termíny pro podávání nabídek bývají však velmi krátké, takže reálnou nadějí na úspěch mají většinou pouze ty firmy, které jsou v místě přímo fyzicky přítomny, nebo které zde mají své zástupce.

Formální systém a právní rámec v rámci tendrů je stanoveno zákonem o (PUBLIC PROCUREMENT AND DISPOSAL OF PUBLIC ASSETS) PPDA 2003 a nařízeními, která PPDA doplňují. Zákon o veřejných zakázkách a nakládání s veřejnými aktivy (PPDA) z roku 2003 zřídil Úřad pro veřejné zakázky a nakládání s veřejnými aktivy (PPDA) jako hlavní regulační orgán pro veřejné zakázky a nakládání s veřejným majetkem v Ugandě.

Novely zákona o PPDA přinesly změny, na základě kterých došlo k posílení role PPDA při výkonu jejího regulačního mandátu.

Kontakt na PPDA:

PPDA Head Office

UEDCL Towers Plot 39 Nakasero Road P.O.Box 3925, Kampala Uganda

Tel: +256-414-311100

Email: info@ppda.go.ug

V případě tendrů, které jsou financovány některými bankami nebo agenturami, kde ČR není členem (např. African Development Bank), je nutno, aby český dodavatel využil pro svou nabídku firmu sídlící v zemi, která je členskou zemí dané banky či agentury.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Ugandský právní systém je primárně založen na statute law doplněné o common law, customary law a aspekty islámského práva. Zákon o judikatuře předepisuje zákony platné v Ugandě jako psané právo, a pokud se na něj nevztahuje psané právo, použije se obecné právo a doktríny spravedlnosti, případně zavedený a aktuální zvyk. Kde není použitelné výslovné pravidlo, Vrchní soud může jednat v souladu se zásadou spravedlnosti a dobrého svědomí. V případě sporu mezi zahraničním investorem a vládou ve vztahu k registrovanému investoru má být vynaloženo úsilí k urovnání sporu jednáním o smírném urovnání sporu.

Pokud spor není urovnán jednáním, může být předložen k arbitráži. Uganda přijala Newyorskou úmluvu a Úmluvu ICSID. Ugandský zákon o Zahraničních investicích z roku 2019 tak stanoví postup pro vypořádání investičních sporů prostřednictvím následujících čtyř kanálů:

- přímá jednání o smírném urovnání v souladu se Zákonem o rozhodčím řízení a smírčím řízení
- Úmluva ICSID, v rámci dvoustranných nebo mnohostranných dohody o ochraně investorů, u kterých jsou Uganda i vláda, odkud společnost pochází, signatáři

- stížnost k Vrchnímu soudu; nebo · jiné mezinárodně uznávané postupy řešení sporů
- Zákon o arbitráži a smírčím řízení umožňuje využít mezinárodní arbitráž úmluvy, které lze použít na domácí a mezinárodní obchodní spory

Alternativně mohou být spory řešeny také prostřednictvím soudního systému.

V případě nových obchodních kontaktů se používá neodvolatelný dokumentární akreditiv, otevřený u renomované banky. Při menších zakázkách u nových odběratelů není neobvyklý plat předem.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

1. VÍZA, PODMÍNKY VSTUPU DO ZEMĚ

Cestovní režim pro občany ČR - vízový styk pro všechny druhy pasů. Požadavek pro vstup do země pro držitele všech druhů pasů ČR - platné vstupní nebo tranzitní vízum. Žádost o vízum mohou držitelé pasů ČR podat 1) prostřednictvím internetu, a to na webové stránce spravované ugandským Ministerstvem vnitra <https://www.visas.immigration.go.ug>; tuto možnost ugandské úřady vysoce preferují; 2) na Velvyslanectví Ugandy v Berlíně – podrobné vízové informace jsou na stránkách velvyslanectví 3) dle neoficiálních informací stále i po přiletu do Ugandy; nicméně například stránky ugandského velvyslanectví v Berlíně tuto možnost nezmiňují, proto ji Ministerstvo zahraničních věcí ČR nemůže doporučit. Správné poplatky za podání žádosti o ugandská víza jsou následující: Diplomatické vízum (pro držitele diplomatických a úředních pasů) – osvobozeno od poplatku Běžné turistické vízum, tranzitní vízum 50 USD Vízum pro více vstupů na 6 nebo 12 měsíců 100 USD Vízum pro více vstupů na 24 měsíců 150 USD viz článek na stránkách ugandského velvyslanectví v Berlíně [https://berlin.mofa.go.ug/data-dnews-144-WARNING-AGAINST-FRAUDULENT-ELECTRONIC-VISA-\(e-Visa\)-APPLICATION-PORTALS.html](https://berlin.mofa.go.ug/data-dnews-144-WARNING-AGAINST-FRAUDULENT-ELECTRONIC-VISA-(e-Visa)-APPLICATION-PORTALS.html)

Velvyslanectví Ugandy v Berlíně varuje před podvodnými stránkami nabízejícími vyřízení ugandských víz. Podle článku se tyto stránky snaží vypadat jako oficiální, jejich skutečným účelem je však žadatele zmást a podvodně od nich získat vysoký poplatek. Rozpoznávacím znamením je, že podvodné stránky nemají oficiální logo Uganda Directorate of Citizenship and Immigration Control s ugandským státním znakem. Podání žádosti o ugandské online vízum tedy musí probíhat vždy výhradně ze stránky <https://www.visas.immigration.go.ug/> Má čtři kroky, kterými jsou: (1) výběr typu žádosti; (2) vyplnění formuláře (3) nahrání podpůrných dokumentů a (4) podání žádosti. Pro podání žádosti je třeba mít k dispozici cestovní pas, jehož platnost musí být aspoň o 6 měsíců delší než doba plánovaného pobytu v Ugandě. Všeobecně se doporučuje získat před cestou do Ugandy online vízum, protože zajišťuje na hranici poměrně rychlé odbavení. Podání žádosti o vízum na letišti nebo pozemním hraničním přechodu bývá často spojené s dlouhým čekáním. Upozorňujeme, aby cestovatelé věnovali pozornost typu uděleného víza a délce jeho platnosti, protože ugandské imigrační úřady jsou velmi striktní v případech překročení platnosti víza. V případě přestupku může být např. zamítnuto udělení ugandského víza v budoucnu. Udělení elektronického vízum neopravňuje automaticky ke vstupu na území Ugandy, konečné rozhodnutí je na ugandských pohraničních orgánech. Běžné turistické vízum neumožňuje vykonávat na území Ugandy výdělečnou činnost.

Doporučujeme ověřit si před cestou aktuální podmínky vstupu do země na ugandském velvyslanectví akreditovaném pro ČR. Kontakt: Embassy of the Republic of Uganda E - mail: office@ugandaembassyberlin.de nebo consular@ugandaembassyberlin.de web: <https://berlin.mofa.go.ug/> Schválené ugandské online vízum umožňuje držiteli pasu vstoupit do země za účelem turistiky, návštěvy, podnikání, lékařského ošetření nebo studia. Může být vydáno buď jako jednorázové vízum nebo jako vízum pro několikanásobný vstup, umožňující pobyt v délce 30 dní po každém vstupu, s dobou platnosti 3, 6, 12 nebo 24 měsíců podle potřeb žadatele. Po zpracování je schválené online vízum zasláno na e-mail žadatele. Vízum je třeba vytisknout a předložit při příjezdu do země ugandské pohraniční kontrole. S ohledem na časté dotazy veřejnosti zdůrazňujeme, že Velvyslanectví ČR v Nairobi se nijak neúčastní řízení k vydání ugandských víz. Případné dotazy doporučujeme adresovat ugandskému velvyslanectví v Berlíně. Při vstupu do země není třeba prokazovat zajištění finančních prostředků pro pobyt. Vstup do země je možný 1. letecky přes mezinárodní letiště v Entebbe (cca 40 km od hlavního města Kampaly) 2. přes silniční hraniční přechody z Keni, Tanzanie nebo Rwandy; rozhodně se nedoporučuje cestovat přes Jižní Súdán nebo Konžskou demokratickou republiku. Teoreticky je do Ugandy možné i připlout, nicméně lodní přeprava se vzhledem k technickému stavu trajektů na Viktoriině jezeře a častým tragickým nehodám důrazně nedoporučuje. Podle oficiálního sdělení Ministerstva zdravotnictví Ugandy z 27. 1. 2020 je mezinárodní očkovací průkaz s očkováním proti žluté zimnici vyžadován od všech osob překračujících hranice země. Podmínky vstupu do Ugandy během pandemie covid-19 se poměrně často mění, pro aktuální informace doporučujeme navštívit stránky ZÚ Nairobi https://www.mzv.cz/nairobi/cz/viza_a_konzularni_informace/uganda_aktualni_podminky_vstupu_do_zeme.html

2. DOPRAVA VE MĚSTECH Doporučujeme sjednat jízdu u autorizované taxislužby (případně služby typu Uber) a nevyužívat veřejnou dopravu (mikrobusy či autobusy), a to z bezpečnostních i hygienických důvodů. Ideální spojení z mezinárodního letiště v Entebbe do centra Kampaly je vozem taxislužby. Z bezpečnostních důvodů doporučujeme sjednat jízdu u přepážky autorizované taxislužby přímo v budově letiště (případně službou Uber) a v žádném případě nevyužívat služeb řidičů čekajících před letištní budovou. Veřejnou dopravu zásadně

nedoporučujeme z bezpečnostních i hygienických důvodů. Další vhodnou variantou je dohodnout ubytování v kvalitním hotelu, který nabízí i dopravu z letiště vlastním mikrobusem (airport shuttle). Cestovní čas z letiště dosahuje dle hustoty provozu 1 až 3 hodiny. Pohyb pěšky po ugandských městech představuje značné bezpečnostní riziko a nelze ho doporučit. V žádném případě se nedoporučuje ve městech chodit pěšky po setmění.

3. AUTOPŮČOVNY K zapůjčení auta jsou běžné následující požadavky: - Platný řidičský průkaz - Složení zálohy dle typu auta - Kopie pasu V Ugandě mají pobočky velké mezinárodní autopůjčovny. Hertz – viz <https://www.rentcars.com/en/company/hertz/uganda/kampala-district-central-region> Europcar - viz <https://www.europcar.com/en/car-rental/locations/uganda> V provozu je také velké množství místních autopůjčoven, jejichž kvalita a spolehlivost nemusí být na evropské úrovni (stejně jako technický stav nabízených aut).

4. HOTELY A UBYTOVÁNÍ K ubytování v Ugandě doporučujeme stejně jako v ostatních zemích východní Afriky využít vždy kvalitní hotely patřící do světových hotelových řetězců, případně místní hotely s nejlepšími recenzemi. Je potřeba počítat s tím, že doporučeníhodné ubytování je drahé. Týká se to jak ubytování v hlavním městě, tak mimo něj. Z bezpečnostních důvodů nedoporučujeme ubytovávat se v levnějších, tj. bezpečnostně rizikovějších čtvrtích.

KAMPALA

1. Kampala Serena Hotel Kintu Road, Kampala Tel: +256 312 309000, +256 200 415000 Email: kampala@serenahotels.com web: <https://www.serenahotels.com/serenakampala/en/> Cena: od 250 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji
2. Latitude 0 Degrees Plot 64 & 66 Kyadondo Block 273, Mobutu Road, Makindye, Kampala Tel: +256 (0) 312 418300 E-mail: 0@thelatitudehotels.com web: <https://0.thelatitudehotels.com/> Cena: od 149 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji
3. Golf Course Apartments Makindu Lane, Kololo, Kampala Tel.: +256 392 755461 E-mail: gci@golfcourseapartments.com web: <http://golfcourseapartments.com/> Cena: od 80 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji
4. Fairway Hotel & Spa 1 Kafu Road, Nakasero, Kampala Tel: +256 414 259571/2 nebo +256 789 493088 Email: info@fairwayhotel.co.ug web: <https://fairwayhotel.co.ug> Cena: od 130 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji
5. Protea Hotel by Marriott Elgon Terrace, Kololo, Kampala Tel.: +256 312 550000 web: <https://www.marriott.com/hotels/travel/ebbka-protea-hotel-kampala/> Cena: od 153 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji
6. Golf Course Hotel 64-86 Yusuf Lule Rd., Kampala Tel.: +256 414 563500 nebo +256 312 302280 E-mail: reservation@golfcoursehotel.com web: <https://www.golfcoursehotel.com/>
7. Le Petit Village Plot 1273, Ggaba Road, Nsambya, Kampala Tel.: +256 414 510465, +256 393 265530, +256 792 571630 E-mail: reception@lepetitvillage.net web: <https://lepetitvillage.net/> Cena: od 150 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji
8. The Emin Pasha Hotel Plot 27, Nakasero, Akii Bua Rd, Kampala Tel: +256 414 236977 web: <https://www.eminpasha.com> Cena: od 145 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji
9. Best Western Plus The Athena Hotel Adresa: Plot 21 Faraday Rd, Kampala Tel.: +256 393 208809 web: <https://www.a-hotel.com/uganda/65088-kampala/3946980-1-best-western-plus-the-athena-hotel/> Cena: od 80 USD/ osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

ENTEBBE

BOUTIQUE HOTEL NO. 5 5 Edna Road, Entebbe Tel.: +256 797 282908 web: <https://www.hotelnumber5.com/contact-us/> Cena: 250 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

JINJA

The Nile Porch River Lodge Tel.: 256 782 321541 E-mail: relax@nileporch.com web: <http://www.nileporch.com/> Cena: od 115 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

Jinja Nile Resort Plot M 130 Kimaka Road, 1553 Jinja Tel.: +256 43 4122190 E-mail : sales@madahotels.com web: <http://www.madahotels.com/jinja-nile-resort-uganda#/> Cena: od 120 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

Samuka Island Retreat Tel.: +256 772 401508/9 WhatsApp: +256 772 401509 E-mail: info@samukaisland.com web: <https://samukaisland.com/>

MBARARA

Lake View Regency Hotel Fort Portal Rd, Mbarara Tel. +256 485 21398, +256 485 21556 Cena od 130 USD /osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

Agip Motel 38-44 Masaka Rd., Mbarara Tel.: +256 485 421615 web: https://agipmotelmbarara.business.site/?utm_source=gmb&utm_medium=referral Cena od 155 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

Lake View Resort Hotel Off Fort Portal, Kasese Road Phone: +256 772 396607 / +256 773 291464 / +256 485 422112 E-mail: info@lakeviewresorthotelmbarara.com web: https://lakeviewresorthotelmbarara.com Cena od 90 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

MASAKA

Hotel Brovad Plot 6 Circular Road, Masaka Tel.: +256 772 425666 / +256 752 425666 E-mail: administrator@hotelbrovad.com, hotelbrovad@utlonline.co.ug web: http://www.hotelbrovad.com/ Cena od 70 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

MASINDI

Masindi Hotel Plot 22-34 Butiaba Road, Masindi Tel.: +256 772 420130, +256 705 447686 E-mail: reservations@masindihotel.com web: https://www.masindihotel.com/ Cena od 60 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

FORT PORTAL

Mountains of the Moon Hotel Plot 4, Nyaika Avenue, Lugard, Fort Portal Tel.: +256 483 423200 +256 483 422632 +256 775 557840 web: http://www.mountainsofthemoon.co.ug/ Cena od 180 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji Rwenzori View Guesthouse Lower Kakiiza Road (Boma), Fort Portal Tel.: +256 772 722102 E-mail: ruwview@gmail.com web: https://www.ruwenzoriview.com/ Cena od 40 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

Lake Kyaninga Resort Kyaninga Lodge, Fort Portal Tel.: +256 772 999750 Web: https://www.kyaningalodge.com/the-lodge MBALE Mt Elgon Hotel Plot 30 Masaba Road, Mbale Tel.: +256 773 008903, +256 703 827438 E-mail: info@mountelgonhotel.com web: https://mountelgonhotel.com/ Cena od 90 USD / osobu a noc v jednolůžkovém pokoji

5. SPECIFIKA, BEZPEČNOSTNÍ SITUACE, DOPORUČENÍ

Terorismus Extrémisté napojení na islámskou teroristickou skupinu aš-Šabáb se sídlem v Somálsku představují hrozbu v celém regionu východní Afriky a předpokládá se, že jsou aktivní i v Ugandě. Důvodem je mj. aktivní role ugandských ozbrojených sil v misi AMISOM, mírové misi Africké unie v Somálsku. Nebezpečí teroristických útoků v Ugandě je proto poměrně velké. K poslednímu velkému teroristickému útoku v Ugandě došlo v r. 2010, kdy zemřelo 70 lidí; k odpovědnosti se přihlásil aš-Šabáb. Od té doby docházelo k incidentům menšího rozsahu. Většina útoků se zaměřuje na místní bezpečnostní síly, vyloučené však nejsou ani útoky na západní zájmy. Mezi potenciální cíle útoků patří místa navštěvovaná cizinci. Buďte vždy ostražití, zejména v přeplněných oblastech a na veřejných místech, jako jsou kostely a mešity, dopravní uzly, hotely, obchodní centra, restaurace a bary, a během velkých shromáždění, jako jsou sportovní nebo náboženské akce. Ugandská policie pravidelně vydává varování a výstrahy, zejména v době kolem státních svátků nebo náboženských akcí. Měli byste být vždy bdělí a opatrní a řídit se pokyny místních úřadů. Ugandské úřady soustavně pracují na snížení rizika dalších útoků. Buďte připraveni na bezpečnostní kontroly včetně prohlídek zavazadel a automobilů na veřejných místech. Přísné jsou i kontroly při vstupu do hotelů. Bezpečnostně rizikové oblasti Do severní Ugandy – tj. oblastí při hranicích s Jižním Súdánem – se z bezpečnostních důvodů (ozbrojené střety, loupežná přepadení) nedoporučuje cestovat. Bezpečnostně komplikovaná je i západní Uganda, tj. oblastí při hranicích s Konžskou demokratickou republikou.

V okresech kolem pohoří Rwenzori (Bundibugyo, Kasese a Ntoroko) se v minulém desetiletí odehrávaly násilné střety; ty sice nebyly namířeny proti turistům, nicméně před návštěvou doporučujeme si zjistit aktuální informace a celkově během cesty dbát zvýšené opatrnosti. V národních parcích Mgahinga Gorilla a Bwindi Impenetrable Forest turisté vždy doprovázejí příslušníci ozbrojených sil. V severovýchodní Ugandě (oblast Karamoja) se v minulých letech odehrávaly meziethnické konflikty i občasné útoky na bezpečnostní síly. Cizinci nejsou obvykle terčem útoků, ale doporučujeme při cestování po této oblasti zvýšenou opatrnost. Dalším rizikem cest do severovýchodní Ugandy jsou záplavy během období dešťů (březen až květen a říjen až listopad). Doporučujeme sledovat aktuální situaci a používat vhodná auta (4x4). Každá skupina by měla mít k dispozici minimálně dvě auta. Bezpečnostní situace V Ugandě se konaly dne 14. ledna 2021 prezidentské a parlamentní volby; předvolební kampaň se vyznačovala mimořádně násilným průběhem. Opozice obvinila vládu z volebních podvodů a machinací. Není vyloučeno, že se budou konat další protesty, politická shromáždění a demonstrace, při nichž může opět dojít k násilným konfrontacím s bezpečnostními složkami státu. Policie může při rozhánění davu použít slzný plyn a / nebo ostrou munici. Při protestech během předvolební kampaně zemřely v listopadu 2020 desítky lidí; doporučujeme proto se důsledně vyhýbat jakýmkoli shromážděním. Pokud se ocitnete v místě, kde se odehrává politická demonstrace, zachovejte klid a zkuste se z oblasti vzdálit co nejbezpečnější trasou.

Pokud cestujete ve vozidle, přesvědčte se, zda jsou zamčené dveře. Pokud jste ve svém ubytování a poblíž je demonstrace, zůstaňte uvnitř, pokud usoudíte, že opuštění vašeho ubytování je nebezpečné. Běžná kriminalita je značně rozšířená; jedná se hlavně o krádeže (včetně krádeží kabelek a tašek páchaných okolojedoucími motocyklisty a krádeží věcí z vozidel) a vloupání do ubytovacích zařízení. Vyskytly se případy, kdy byly ve veřejné dopravě či v barech turistům podány omamné prostředky a poté byli okradeni; nepřijímejte proto nápoje od neznámých lidí. Rizikovými místy jsou trhy a jakákoli místa s většími shluky lidí (např. autobusová nádraží), která navštěvují cizinci a která přirozeně přitahují kapsáře. Nenavštěvujte chudinské čtvrti (slumy). Vyvarujte se viditelného nošení velkého množství hotovosti nebo cenných předmětů včetně drahých šperků, hodinek, fotoaparátů a mobilních telefonů. Na oslovení od pouličních obchodníků a žebráků (a to včetně dětí, které mohou být členy nečekaně nebezpečných dětských gangů) je nutné nereagovat a dané místo co nejrychleji opustit. Cestovní pas nechte v hotelovém trezoru, s sebou noste pouze jeho fotokopii. Pokud jste napadeni, nebraňte se. Pokud nesete tašku, je bezpečnější ji držet volně za rukojeť nebo nechat viset z ramene než připevnit si ji popruhem přes hrudník. Oběma zloději, kteří strhávají kabelky a tašky, se stávají chodci i cyklisté. Nepoužívejte nelicencované taxíky. Pokud je to možné, měli byste si zařídit taxi prostřednictvím oficiálního zařízení, například hotelu. Vyhýbejte se chůzi a běhu o samotě, zejména v izolovaných oblastech a na plážích. Ve velkých městech se doporučuje nevycházet na ulici po

setmění, při večerních návratech z restaurace je nutné mít předem domluvený odvoz nebo si nechat zavolat prověřené taxi. Ve městech je třeba neustále sledovat situaci kolem sebe, v davu si pokud možno udržovat větší odstup a důsledně se vyhýbat větším skupinám lidí.

Zvláštní pozornost věnujte místům navštěvovaným turisty a členy mezinárodní komunity. Doprava Při cestách autem (též taxi) ve městech vždy zamykejte všechny dveře a zavírejte okna. Ke krádežím z aut a taxíků často dochází během stání v běžném provozu (při čekání na křižovatkách či v kolonách). Nenechávejte cennosti ve vozidlech. Pokud vás zastaví ozbrojený zločinci, nebraňte se. Při řízení vozidla je třeba dbát zvýšené pozornosti; nehodovost je velmi vysoká. Dopravní nehody s účastí vozidel veřejné dopravy jsou časté. Nedoporučuje se cestovat autem po setmění mimo město (jedinou výjimkou je silnice mezi Kampalou a mezinárodním letištěm v Entebbe). Auta jezdí často neosvětlená či zůstávají bez jakékoli výstrahy a osvětlení odstavena v jízdním pruhu. Značné riziko představují časté neosvětlené motocykly a jízdní kola, jakož i pohyb velkého množství chodců kolem vozovky. Na venkově je běžný výskyt hospodářských zvířat na silnici. Velmi nepříjemné je i všeobecně rozšířené používání dálkových světel protijedoucími řidiči. Veřejné dopravní prostředky (zejména mikrobusey) jsou technicky zanedbané a jejich řidiči velmi bezohlední. Jejich použití se nedoporučuje z bezpečnostních i hygienických důvodů. Dopravní nehody nezřídka postihují i autobusy na linkách mezi ugandskými městy i na mezinárodních spojích do Nairobi, Kigali a Dar es Salaamu. Byla zaznamenána i noční loupežná přepadení dálkových autobusů. Většina silnic mimo hlavní tahy není v dobrém stavu, asfaltový povrch je často poškozený. Běžné jsou nebezpečné komunikace, z nichž mnohé (mj. v mnoha národních parcích) jsou zejména v období dešťů jen velmi obtížně sjízdné. Nebezpečí jízdy po silnicích zvyšuje mimořádně silný provoz většinou technicky značně zanedbaných vozidel, včetně těžké nákladní tranzitní dopravy.

Místní provoz se návštěvníkům jeví jako krajně chaotický. Při cestách je nezbytné neustále sledovat situaci kolem sebe a udržovat větší odstup od ostatních vozidel. Řidič musí být připraven na řízení na levé straně silnice, na nepřítomnost dopravního značení (dopravní značky i směrovky) a především na velmi volný výklad pravidel silničního provozu. Je proto důležité věnovat pozornost očnímu kontaktu řidičů a gestikulaci. V případě nehody (a to včetně srážky s chodcem či cyklistou), která umožňuje pokračovat v jízdě, se doporučuje nezastavovat a dojet k nejbližší policejní stanici; v opačném případě se doporučuje pokud možno neopouštět vozidlo (může jít o účelově spáchanou dopravní nehodu s cílem přepadení) a telefonicky informovat policii (pohotovostní čísla: 112 nebo 999). Po setmění se nedoporučuje pokračovat v jízdě, na trase je vždy třeba mít předem zajištěno ubytování. Cestování autem do odlehlejších oblastí Ugandy se doporučuje v doprovodu nejméně jednoho dalšího auta kvůli bezpečnosti, nebezpečí uvíznutí nebo možným poruchám. Místní zvyky Homosexuální aktivita je v ugandské konzervativní společnosti nelegální a není tolerována. Veřejné projevy homosexuality by mohly vést k zatčení a uvěznění. Kouření je zakázáno na všech úřadech a pracovištích a v dopravních prostředcích. Jsou zakázány elektronické cigarety a tabák do vodní dýmky. Tresty za obchodování s drogami jsou velmi přísné. Je zakázáno fotografovat vojenské a vládní objekty. Pokud fotografováte lidi, vždy nejprve požádejte o svolení.

Další (měna, platební karty, voda, elektřina) Ugandský šilink (UGX, USh) je volně směnitelný při příjezdu a omezeně směnitelný při odjezdu ze země. Nejvhodnější měnou pro směnu je americký dolar, velké směnárny akceptují i EUR. Je vhodné mít k dispozici platební kartu pojištěnou proti neoprávněnému výběru a s omezeným limitem. Ve velkých městech jsou k dostání běžné potraviny. Voda z vodovodního řádu není pitná; doporučujeme používat výhradně balenou vodu, která je v obchodech běžně dostupná. V Ugandě je elektrická síť na 220 V, používán je britský typ zásuvek (ploché kolíky), je proto třeba se vybavit adaptérem (běžně k dostání v místě). Zejména v období dešťů je nutno počítat s poměrně častými výpadky elektrického proudu, vůči nimž jsou hotely lepší kvality chráněny agregáty. Obecně platí, že napětí v zásuvkách vykazuje výkyvy, je proto vhodné chránit citlivější elektrické přístroje ochranou proti přepětí (surge protector – dá se pořídit v místě). 6. SPOJENÍ MEZI LETIŠTĚM A CENTREM MĚSTA Ideální spojení z mezinárodního letiště v Entebbe do centra je vozem taxislužby nebo minibusem sjednaným v rámci ubytování v renomovaném hotelu. Z bezpečnostních důvodů doporučujeme sjednat jízdu u přepážky autorizované taxislužby přímo v budově letiště (případně službou Uber) a nevyužívat služeb řidičů čekajících v letištní budově nebo před ní. Veřejnou dopravu zásadně nedoporučujeme z bezpečnostních i hygienických důvodů. Mezinárodní letiště je 40 km od centra Kampaly, cestovní čas dosahuje dle hustoty provozu 1 až 3 hodiny.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zahraniční zaměstnanci potřebují zvláštní průkaz nebo pracovní povolení pro zaměstnání v Ugandě. Zvláštní průkaz je krátkodobé pracovní povolení poskytované zahraničním zaměstnancům, jehož doba zaměstnání nepřesáhne na souhrnné období pěti měsíců, vzhledem k tomu, že pracovní povolení se uděluje zahraničním zaměstnancům, jejichž doba platnosti je zaměstnání je na šest měsíců až tři roky. Jako předpoklad pro získání pracovního povolení pro zahraničního zaměstnance musí společnost projít procesem profilování a získat kódové číslo z Ředitelství pro občanství a imigrační kontrolu (DCIC). Poté může společnost podat žádost o příslušné pracovní povolení online pomocí číselného kódu vydaného DCIC.

Počet pracovních povolení, která má společnost k dispozici, není nijak omezen. V praxi DCIC schvaluje žádosti o pracovní povolení, pokud zaměstnavatel poskytne požadovanou dokumentaci a zaplatí předepsané poplatky pro příslušná pracovní povolení a úspěšně prokáže, že zaměstnanci přispějí svými dovednostmi a znalostmi k úspěchu podnikání společnosti, a navíc, že není snadno dostupné získat požadované dovednosti od místních ugandských zaměstnanců. DCIC rovněž stanovuje různé specifické požadavky pro různá odvětví zaměstnanosti.

Místní zaměstnání vs. vyslání Pokud jde o ugandské pracovní předpisy, může být zaměstnanec dočasně přidělen do Ugandy. V tomto případě není zákonný požadavek pro místní ani zahraniční zaměstnance být zaměstnán místním subjektem. Z pohledu ugandské imigrační legislativy je však zaměstnání u místního zaměstnavatele předpokladem pro podání žádosti o pracovní povolení.

Smlouvy na dobu určitou. Pracovní smlouvy na dobu určitou, které jsou definovány časem nebo účelem jsou povoleny ve smyslu zákona o zaměstnanosti.

Odměna za práci. Není vyžadováno, aby byla odměna za práci vyplácena v místní měně.

Národní fond sociálního pojištění (NSSF) · Každý zaměstnavatel zaměstnávající pět nebo více zaměstnanců se musí zaregistrovat u NSSF do 21 dnů od vzniku povinnosti zaregistrovat se jako přispívající zaměstnavatel · Kromě toho musí mít každý zaměstnanec své vlastní číslo sociálního zabezpečení, na které jsou příspěvky poskytovány.

Ugandská zdravotnická zařízení mohou většinou poskytovat pouze základní lékařské služby; v budovách často chybí základní potřeby, jako je tekoucí voda a elektřina. Zdravotnická zařízení často nemají dostatek personálu k provozování centra. Složitější léčebné a diagnostické metody, jako jsou MRI a CAT skeny, navíc nejsou dostupné. Závažnější nemoci, jako je rakovina, mrtvice a srdeční choroby, mohou být v zemi obtížně léčitelné. Obecná chirurgie je k dispozici, ale s nedostatkem lékařů může čekací doba trvat týdny až měsíce. Cizinci pracující v Ugandě by si měli před příjezdem do Ugandy zakoupit mezinárodní zdravotní pojištění. Dále se důrazně doporučuje, aby cizinci měli takové pojištění, které pokryje náklady na nouzovou evakuaci a přepravu. V případě, že dojde k vážnému zranění, mohou náklady na dopravu do nejbližšího zdravotnického střediska mimo Ugandu stát až desítky tisíc USD.

5.9 Veletrhy a akce

Ugandské „mezinárodní“ veletrhy jsou tak mezinárodní pouze svým názvem. Z tohoto důvodu není účast na veletrzích v Ugandě doporučována. S potencionálními partnery je jednodušší se setkat na příslušném mezinárodním veletrhu na Blízkém východě, jež jsou ugandskými firmami v roli návštěvníků výstav často navštěvovány.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Honorární konzulát České republiky / Honorary Consulate of the Czech Republic 12 Kampala Road, Charm Towers, Ground Floor, Suite 139 P. O. Box 33996 Kampala, Uganda

Telefon +256-41450619, +256-757450832, +256-718889900

E-mail: czconsul@kla.co.ug, kampala@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Stephen Mpuuga KABOYO, honorární konzul Působnost úřadu: celé území Ugandské republiky

Časový posun: +1 hod v době letního času, +2 hod v době zimního času

Provozní hodiny úřadu: pondělí až pátek 10.00 - 12:30 (kromě státních svátků ČR a Ugandy)

Nouzová telefonní linka Velvyslanectví ČR v Nairobi (telefonní číslo +254 726 489 626) funguje pouze mimo pracovní dobu velvyslanectví a je určena výhradně občanům ČR v nouzi či ohrožení života či zdraví.

Ideální spojení z mezinárodního letiště v Entebbe na honorární konzulát je vozem taxislužby. Z bezpečnostních důvodů doporučujeme sjednat jízdu u přepážky autorizované taxislužby přímo v budově letiště (případně službou Uber) a v žádném případě nevyužívat služeb řidičů čekajících před letištní budovou.

Veřejnou dopravu zásadně nedoporučujeme z bezpečnostních i hygienických důvodů. Cestovní čas z letiště dosahuje dle hustoty provozu 1 až 3 hodiny. Vzdálenost mezi mezinárodním letištěm a honorárním konzulátem je dle zvolené trasy 40 – 50 km. Honorární konzulát leží v centru Kampaly.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Univerzální telefonní číslo (zdarma) pro pomoc v nouzi (policie, hasiči, záchranná služba) 999 nebo 112

1. Policie (Uganda Police Force) Přehled praktických telefonních čísel viz <https://www.upf.go.ug/national-emergence-toll-free-numbers-for-public-safety/>

Bezplatná pohotovostní čísla Policejní ředitelství (Police headquarters) 0800199990, 0800199991, 0800199992

NATIONAL EMERGENCY CALL CENTER POLICE HEADQUARTERS 0800199399

TOURISM POLICE 0800300117 INFORMATION ROOM CPS KAMPALA 0800122291

OPERATIONS POLICE HEADQUARTERS 0800199699 TRAFFIC OPERATIONS CPS 0800199099

INCIDENT ROOM CPS (COMMAND CENTER) 0800199088

2. Hasiči (Fire Department) Univerzální číslo pro pomoc v nouzi včetně pro případ požáru: 112 Hasiči a záchranná služba - . bezplatné číslo 0800121222 V Kampale je dále možné volat tato čísla: Uganda Police Fire Brigade Kampala: 0800199299, +256 414347558 Fire Masters Ltd Kampala: +256 414258912, +256 312260375

3. Zdravotnická záchranná služba a lékařská pohotovost (Ambulance / Emergency Medical Services) Univerzální číslo pro pomoc v nouzi včetně nehody, úrazu či situace vyžadující okamžitou lékařskou péči: 999 City Ambulance +256 392177174 Ambulance Africa +256 704448406 Elpa Uganda limited +256 393228050 St. John Ambulance +256 41 4230671

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Office of the President web: <https://op.go.ug/> web: <https://www.statehouse.go.ug/> E-mail: info@statehouse.go.ug

Office of the Prime Minister web: <https://opm.go.ug/>

1. Ministry of Agriculture, Animal Industry and Fisheries web: www.agriculture.go.ug E-mail: info@agriculture.go.ug

2. Ministry of Information and Communications Technology web: <http://www.ict.go.ug/> E-mail: ictinfo@ict.go.ug

3. Ministry of Defence and Veterans Affairs web: www.defence.go.ug E-mail: mod.ps@defence.go.ug E-mail: spokesperson@defence.go.ug

4. Ministry of Disaster Preparedness and Refugees web: <https://opm.go.ug/> E-mail: ps@opm.go.ug

5. Ministry of East African Community Affairs web: <https://www.meaca.go.ug/> E-mail: meaca@meaca.go.ug

6. Ministry of Education and Sports web: www.education.go.ug E-mail: permasec@education.go.ug

7. Ministry of Energy and Mineral Development web: www.energyandminerals.go.ug E-mail: ict@energy.go.ug

8. Ministry of Finance, Planning and Economic Development web: www.finance.go.ug

9. Ministry of Foreign Affairs web: www.mofa.go.ug

10. Ministry of Gender, Labour and Social Development web: www.mglsd.go.ug E-Mail: ps@mglsd.go.ug

11. Ministry of Health web: www.health.go.ug E-mail: info@health.go.ug

12. Ministry of Internal Affairs web: <http://www.mia.go.ug/> E-mail: info@mia.go.ug

13. Ministry of Justice and Constitutional Affairs web: <http://justice.go.ug/> E-mail: info@justice.go.ug

14. Ministry of Lands, Housing and Urban Development web: <https://mlhud.go.ug> E-mail: mlhud@mlhud.go.ug , denis.obbo@mlhud.go.ug

15. Ministry of Local Government web: www.molg.go.ug E-mail: ps@molg.go.ug

16. Ministry of Public Service web: <https://publicservice.go.ug> E-mail: ps@publicservice.go.ug

17. Ministry of Trade, Industry and Cooperatives web: www.mtic.go.ug E-mail: mintrade@mtic.go.ug

18. Ministry of Water and Environment web: www.mwe.go.ug E-mail: mwe@mwe.go.ug

19. Ministry of Works and Transport web: <https://www.works.go.ug> E-mail: mowt@works.go.ug

20. Ministry of Science, Technology and Innovation web: <https://mosti.go.ug> E-mail: info@mosti.go.ug

21. Ministry of Tourism, Wildlife and Antiquities web: <https://www.tourism.go.ug> E-mail: info@tourism.go.ug